

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տնօրեն՝

Լ. Մարգարյան

31.08.2022 թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

ՄՐԱԳԱԾՈՆ, գ. ԱԳԱՐԱԿ Տ. ՔԵՐԵՆՆԵՑՑՈՒՄԻ ԱՆՎԱՆ ՄԻՋՆ. ԳԳՐՈՑ

ՄԱԱՀՏ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ՔՈՎՅՄԱՌ

<<20 22 - 2023 >> ուսումնական տարի

ՀՀ կառավարության N 439-Ն որոշում, 8-ը ապրիլի 2010 թվական

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և

գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջհետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզբերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ՝ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական
հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության
(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասուցի)

- ա) դաստիարակալական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղեկութիւններ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍՍԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ Ն	12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱ ՏԻԿԱ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵԼՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏԵՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	աշակեր- տական շարժի համարը	ծննդյան թիվ	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
1	Ազիզբեկյան Կամո Հ.	2018թ.հր143	321	2012թ	03	14	ար	145	36
2	Գաբրիելյան Լիլի Խ.	2018թ.հր143	341	2011թ	10	12	իգ	141	32
3	Գաբրիելյան Վիկա Ա.	2019թ.հր170	349	2012թ	06	07	իգ	140	28
4	Դարմանյան Դավիթ Ս.	2018թ.հր143	323	2012թ	03	22	ար	148	33
5	Դարմանյան Նորիկ Ռ.	2018թ.հր143	325	2012թ	02	16	ար	134	34
6	Երիցյան Նախշուն Է.	2018թ.հր143	325	2012թ	02	11	իգ	132	30
7	Զատիկյան Աննա Ա.	2018թ.հր143	327	2012թ	09	26	իգ	140	34
8	Զատիկյան Մոնա Թ.	2018թ.հր143	328	2012թ	09	18	իգ	137	30
9	Խաչատրյան Արսեն Բ.	2018թ.հր143	329	2012թ.	02	14	ար	135	29
10	Հարությունյան Նարեկ Հ.	2018թ.հր143	331	2012թ	04	07	ար	134	31
11	Հովհաննիսյան Էրիկ Է.	2018թ.հր143	306	2011	11	20	ար	120	24
12	Մայիլյան Արամ Հ.	2018թ.հր143	332	2012թ	12	27	ար	141	34
13	Մուրադյան Մարի Ա.	2018թ.հր143	334	2012թ	06	02	իգ	148	30
14	Նազարյան Իլոնա Է.	2018թ.հր143	335	2012թ	02	11	իգ	140	38
15	Նազարյան Միլենա Մ.	2018թ.հր143	336	2012թ	07	04	իգ	141	34
16	Նաշիկյան Արեն Կ.	2018թ.հր143	337	2012թ	04	23	ար	121	26
17	Պողոսյան Ալիկ Շ.			2012թ	08	16	ար	140	53
18	Սամսոնյան Մարի Ս.	2020թ.հր143	406	2012	09	13	իգ	142	36
19	Սոսոյան Աշոտ Ս.	2018թ.հր143	339	2012թ	03	11	ար	138	48
20	Վարդանյան Հերմինե Ն.	2018թ.հր143	340	2012թ	06	15	իգ	135	32
21	Հովհաննիսյան Ինեսա Խ.			2012թ	05	31	իգ	141	31

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	Ագարակ 2փ.տ 27	094703322	հողագործ	ապահով	
2	Ագարակ 2փ.2նրբ տ 4	043181761	առաքիչ	ապահով	
3	Ագարակ 2փ. տ 13	094104882	վարորդ	ապահով	
4	Ագարակ 8փ.տ13	093909233	շինարար	անապահով	
5	Ագարակ 8փ.տ13	093909242	շինարար	անապահով	
6	Ագարակ 2փ 3նրբ.տ1	077218923	ՀՀ ներքին գործեր	ապահով	
7	Ագարակ 6փ.1նրբ. տ11	094373506	շինարար	անապահով	
8	Ագարակ 2փ. տ 41	093495992	ԱԳԼՃԿ հերթ պետ	ապահով	
9	Ագարակ 2փ. 6փակ.տ24	077994413	հողագործ	անապահով	
10	Ք.Աշտարակ Գետափնյա փ. տ 20	093150889	շինարար	անապահով	
11	Ագարակ 1փ.տ78	093641796	շինարար	անապահով	
12	Ագարակ 3փ.տ 11	077646194	եռակցող	ապահով	
13	Ագարակ 12փ.տ 15	098026360	շինարար	անապահով	
14	Ագարակ 3փ տ 3	077601991	ԱԶ.	ապահով	
15	Ագարակ 4փ.տ9	077122207	վարորդ	ապահով	
16	Ագարակ 6փ.տ 4	094340335	ավտոմեխաասանիկ	ապահով	
17	Ագարակ 1փ 4փակ տ1	077107175	բանվորուհի	անապահով	
18	Ոսկեվազ 14փ. 2նրբ. տ 17	094102882	տնօրեն	ապահով	
19	Ագարակ 20փ. տ48	043503555	վարորդ	ապահով	
20	Ագարակ 7փ. տ20	041633100	Անվ. աշխատակից	ապահով	
21	Ագարակ 3փ.1փակ.տ 21	093720727	ՀՀ զինված ուժեր	ապահով	

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) -Սկսվեց նոր 2022-2023թթ ուսումնական տարին: Ստանձնեցի 5-րդ դասարանի դասղեկությունը: Դասարանում սովորում են 21 աշակերտներ, որից 10-ը տղաներ են, 11 աղջիկներ: Դասարանն աչքի է ընկնում իր կարգապահությամբ և օրինակելի վարքով, չնայած որ շատ աշխույժ են:

- Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում
Աշակերտների սոցիալական պաշտպանության ապահովում:
Կազմակերպչական աշխատանքների իրականացում:
Դասարանական կոլեկտիվի ձևավորում:
Անհատի ձևավորմանը նպաստող յուրաքանչյուրի անհատականությունը ողջունող և ներուժը բացահայտող միջավայրի ապահովում:
Աշակերտների ինքնակառավարումը խթանող աշխատանքների իրականացում:
Դասղեկական դասերի անցկացում՝ նվիրված անհատին, երկրին:
Քաղաքացիական պատասխանատվության ձևավորում, հարգանք երկրի պատմության և մշակույթի հանդեպ:
Առողջ ապրելակերպի վարքագծի ձևավորում, էքսկուրսիաներ պատմական հուշարձաններ, տեսարժան վայրեր:
Դասարանում համակարգված աշխատանքի կազմակերպում: Վնասակար սովորույթների հանդեպ բացասական վերաբերմունքի ձևավորում:

3. Հայեցի դաստիարակություն

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն –Հայոց եկեղեցին հանդիսացել է աշխարհասփյուռ հայությանը միավորող կամուրջ: Հայոց եկեղեցին ստեղծել, պահպանել ու մեզ է հասցրել բազմաթիվ արժեքներ, ազգային ծեսեր և տոներ: Վաղ տարիքից երեխաների մեջ պետք է սերմանել ազգասիրություն՝ գնահատելով ազգային արժեքները:

3.2 Գեղագիտական ---Երեխաների համար սովորություն դարձնել յուրաքանչյուր աշխատանքում տեսնել հաճելին, ճանաչել գեղեցիկը: Տարվա տարբեր եղանակներին կազմակերպել էքսկուրսիաներ, գեղագիտական ճաշակի ձևավորման համար ընթերցել գրքեր:

3.3 Ռազմահայրենասիրական –Ռազմահայրենասիրական ոգին դեռ մանկուց պետք է ներարկվի երեխայի մեջ: Պետք է երեխային գիտակցել տալ, թե ինչ նշանակություն ունի հայրենիքը, զինվորը, պետական սահմանն ու դրա պաշտպանությունը:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն --Շատ մեծ նշանակություն ունի ֆիզիկական դաստիարակությունը: Աշակերտները մեծ սիրով և խանդավառությամբ են մասնակցում ֆիզկուլտուրայի դասերին: Հաճախակի անցկացնել զրույցներ՝ սպորտը առողջություն և գեղեցկություն է՝ թեմայով:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն --Աշակերտների մեջ սեր արթնացնել դեպի աշխատանքը՝ մասնակից դարձնել դասարանի մաքրությանը, դպրոցի բակի, հողամասի ընդհանուր շաբաթօրյակին: Սեր արթնացնել հասարակական աշխատանքի նկատմամբ:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն ---Բնապահպանական դաստիարակությունը երեխաների մոտ զարգացնում է, պատասխանատու վերաբերմունք շրջակա միջավայրի նկատմամբ: Յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա, ինչպես պահպանել բնությունը և հոգ տանել բնության մաքրության համար:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը - Կապ պահպանել բոլոր ծնողների հետ և կազմակերպել հոգեբանական զրույցներ: Ծնողներին ներգրավել բոլոր տեսակի դասարանական աշխատանքների մեջ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I	Զրույց՝ իմ մասին... Քննարկում՝ մասնակցություն ‘<<Գիտելիքի օրը՝>> միջոցառմանը	01 սեպտեմբեր	դասուցի աշակերտներ

II	Զրույց՝ Ես միջին դպրոցի սան եմ Քննարկում՝ աշակերտների իրավունքները և պարտականությունները	09 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
III	Զրույց՝ ՀՀ-ի պետական խորհրդանիշները. Օրհներգի կատարում և մեկնաբանում	16 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
IV	Զրույց՝ Աշխարհը հրաշալի է. Քննարկում՝ ինչ նշանակություն ունեն ծաղիկները դասասենյակում:	23 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
V	Զրույց՝ Ուսուցչի տոնին ընդառաջ Ստեղծագործական աշխատանք՝ << Իմ սիրելի ուսուցիչը >>	30 սեպտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ ուսուցիչներ
VI	Զրույց՝ մարդիկ, որոնց հանդիպում եմ ամեն օր Քննարկում՝ Էքզյուպերի աղոթք	07 հոկտեմբեր	դասղեկ աշակերտ

VII	Զրույց՝ «Ինչ է հանդուրժողականությունը» Քննարկում հանդուրժող վարքի սկզբունքները	14 հոկտեմբեր	Դասադեկ աշակերտներ
VIII	Դաս-էքսկուրսիա՝ իմ հայրենիքի պատմությունը Այցելություն Մաչանենց-տուն, Էջմիածին	21 հոկտեմբեր	դասադեկ ծնողներ, հայրենագիտության, մայրենիի, ՀԵՊ-ի ուսուցիչներ
IX	Զրույց՝ ինչ է ընկերությունը Քննարկում՝ ինչ դեր ունեն ընկերները մեր կյանքում	04 նոյեմբեր	դասադեկ աշակերտներ
X	Զրույց՝ կենդանիները մեր հոգածության կարիքն ունեն Ստեղծագործական աշխատանք՝ «Մեր փոքրիկ բարեկամները»	11 նոյեմբեր	դասադեկ աշակերտներ բնագիտության ուսուցչից

XI	Զրույց՝ ինչ է ազնվությունը Բերել օրինակներ ազնվության հետ կապված	18 նոյեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
XII	Զրույց՝ աշուն է Ստեղծագործական աշխատանք՝ <<Գույնզգույն աշուն>> Մասնակցություն համադպրոցական միջոցառմանը՝ <<Ոսկեգօծ աշուն>>	25 նոյեմբեր	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XIII	Զրույց՝ իմ հետաքրքրություններն ու նախասիրությունները Ստեղծագործական աշխատանք <<Իմ նախընտրած մասնագիտությունը>>	2 դեկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
XIV	Ձևավորել դասարանը ամանորին ընդառաջ	09 Դեկտեմբեր	դասղեկ աշակերտներ
XV	Խաղ. Գաղտնի Ձմեռ –պապ	16 դեկտեմբեր	դասղեկ
XVI	Առաջին կիսամյակի արդյունքների ամփոփում	23	դասղեկ

		դեկտեմբեր	աշակերտներ
XVII	Զրույց՝ նոր տարի, նոր հույսեր Ստեղծագործական աշխատանք՝ « Իմ նվիրական երազանքը	13 հունվար	դասղեկ աշակերտներ
XVIII	Զրույց՝ արդի մասնագիտությունները Քննարկում՝ որն է իմ նախընտրած մասնագիտությունը	20 հունվար	դասղեկ աշակերտներ
XIX	Զրույց՝ հոգևոր կրթվածություն Քննարկում՝ ով է հոգեպես հարուստ իմ կարծիքով	03 փետրվար	դասղեկ աշակերտներ
XX	Զրույց՝ գիրքը մարդու բարեկամն է Ստեղծել դասարանական գրադարան	10 փետրվար	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XXI	Զրույց՝ մայրենի լեզուն կարևոր արժեք Քննարկում՝ ինչ նշանակություն ունի մայրենի լեզուն մեր կյանքում	17 փետրվար	դասղեկ աշակերտներ
XXII	Զրույց՝ ով է պարտաճանաչ աշակերտը	24	դասղեկ

	Քննարկում ինչպես կառավարել ժամանակը	փետրվար	աշակերտներ
XXIII	Զրույց՝ կանանց միջազգային տոնը Ստեղծագործական աշխատանք՝ <<Նվիրում եմ մայրիկիս/ուսուցչուհուս/>>	03 մարտ	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ ուսուցիչներ

XXIV	Զրույց՝ գարուն է Ստեղծագործել՝ նկարել կամ զբոսանք բնության գրկում	10 մարտ	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XXV	Զրույց՝ մաքրությունը առողջության երաշխիք Կազմակերպել գարնանային շաբաթօրյակ	17 մարտ	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XXVI	Զրույց՝ ժպիտը մարդու կյանքում կամ ինչ է երջանկությունը Ստեղծագործական աշխատանք <<Ում եմ համարում երջանիկ մարդ>>	31 մարտ	դասղեկ աշակերտներ
XXVII	Զրույց՝ մայրն անփոխարինելի է	07	դասղեկ

	Ստեղծագործական աշխատանք <<Մայր իմ անուշ ու անզին>>	ապրիլ	աշակերտներ
XXVIII	Զրույց՝ ազատամարտի հերոսները Ստեղծագործական աշխատանք <<Ով է իմ հերոսը>>	14 ապրիլ	դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XXIX	Զրույց՝ Հայոց մեծ եղեռնը Ստեղծագործական աշխատանք՝ << Գիտեմ հայոց վշտի մասին>>	21 ապրիլ	դասղեկ աշակերտներ
XXX	Զրույց՝ աշխատանքը ազնվացնում է մարդուն Մասնակցություն համադպրոցական շաբաթօրյակին	28 ապրիլ	Դասղեկ աշակերտներ ծնողներ
XXXI	Զրույց՝ մշակույթային բազմազանությունը Քննարկում՝ << Ես հարգում եմ քո կարծիքը>>	05 մայիս	դասղեկ աշակերտներ
XXXII	Զրույց՝ շատերը գիտեն, քչերը կարող են. Ստեղծագործական աշխատանք՝ <<Ես	12 մայիս	դասղեկ աշակերտներ

	կուզենայի փորձել այն , ինչը հնարավոր է>>		
XXXIII	Զրույց՝ Որտեղ կուզենայիր լինել Ստեղծագործական աշխատանք <<Ինձ համար սիրելի վայրը>>	19 մայիս	դասուց աշակերտներ ծնողներ
XXXIV	Էքսկուրսիա՝ այցելություն Լոռի Թումանյանի տուն-թանգարան	26 մայիս	Դասուց աշակերտներ ծնողներ մայրենիի, հայրենագիտության ուսուցիչներ

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Մայրենի			Մաթեմ			Ռ.լեզու			Անգլերեն			Տեխնոլոգիա			Հայրենագիտ.			Բնագիտություն			Երաշժու.		
	Դասամ	ստացա	վարձա	ստացա	վարձա	հանձնե	ստացա	վարձա	հանձնե	ստացա	վարձա	վճար	ստացա	վարձա	վճար	ստացա	վարձա	հանձնե	ստացա	վարձա	վճար	ստացա	վարձա	հանձնե
1	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
2	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
3	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
4	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
5	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
6	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
7	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
8	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
9	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
10	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
11	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
12	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
13	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
14	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		
15	Լ	400		Լ	400		Լ	350		Լ	440	Լ	280		Լ	360		Լ	460		Լ	470		

16	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470
----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----

Անվանումը	Մայրենի		Մաթեմ		Ռ.լեզու		Անգլերեն		Տեխնոլոգիա		Հայրենագիտ.		Բնագիտ		Երաշժու.	
17	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470
18	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470
19	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470
20	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470
21	Լ	400	Լ	400	Լ	350	Լ	440	Լ	280	Լ	360	Լ	460	Լ	470

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	ՀԵՊ				վարձավճար	ստորագրութ.	ստորագրութ.	Հանձնորդի
	Դասամա	ստացավ	վարձավճ	հանձնեց				

1	Լ	300
2	Լ	300

3	L	300
4	L	300
5	L	300

6	L	300
7	L	300
8	L	300
9	L	300
10	L	300

11	L	300
12	L	300
13	L	300
14	L	300
15	L	300
16	L	300
17	L	300
18	L	300
19	L	300
20	L	300
21	L	300

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2		նկարաչություն		
3		պար		
4		պար		
5				
6				
7		պար		
8	հմուտ ձեռքեր	պար		
9				
10				
11				
12			ազատ ոճի ըմբշամարտ	
13		պար		
14				
15	հմուտ ձեռքեր	պար		
16		երաժշտություն		
17				
18				
19			կարատե	
20	հմուտ ձեռքեր	պար		
21				

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ

Դասալսման օրը	Առարկան և դասավանդող ուսուցիչը	Դասի թեման	Դասալսման նպատակը
16.09	Էմմա Այվազյան	Նյութի երեք վիճակ	Դասին պատրաստվածությունը և կարգապահությունը
19.09	Գ.Հովնաթանյան	Գ.Էմին՝ Մեր այբենարանը՝	Առարկայական կապերի հմտությունը և կիրառումը
27.09	Մ.Մարգարյան	Խոսքի մասեր	Մասնակցություն դասին
29.09	Մ.Մելքոնյան	Late for school՝ Ուշացել ես դպրոցից	Օտար լեզվի իմացությունը
06.10	Ա.Առաքելյան	Իմ հայրենիքի փոքր անկյունը	Պատմելու հմտությունը
10.10	Գ.Անտոնյան	Լուծել վարժություններ	Վաժություններ կատարելու կարողություններ
19.10	Ո.Պողոսյան	Նոյը և ջրհեղեղը	Պատմելու հմտությունը
20.10	Գ.Հովհաթանյան	Հ.Թումանյանի կենսագրությունը	Ընթերցելու կարողությունը
31.10	Մ.Մարգարյան	Գոյականներ	Ռուսաց լեզվի քերականությունը

4.11	Գ.Անտոնյան	Թվային արտահայտություն	Դասին պատրաստվածությունը
07.11	Գ.Հովնաթանյան	Հեքիաթներ	Խմբային աշխատանքի ընթացքում համագործակցությունը
08.11	Ո.Պողոսյան	Խոհանոցի դերը	Մասնակցություն դասին
11.11	Գրադարանավար Ա.Կարապետյան	/Հնդկավաճի/ հեքիաթ	Ընթերցանություն
14.11	Ա.Առաքելյան	Իմ հավատը իմ եկեղեցին	Ինքնուրույն աշխատելու կարողություն
25.11	Է.Այվազյան	Երկիր մոլորակը	Քարտեզով աշխատելու կարողությունները
28.11	Մ.Մարգարյան	Յոթ գույնանի ծաղիկը	Նոր մեթոդների ընկալումը
01.12	Տ. Մանուկյան	Կերպարվեստի ժանրերը	Նկարելու հմտությունները
02.12	Գ.Հովնաթանյան	Երեք խորհուրդ հեքիաթը	Ուղղախոսություն, ուղղագրություն
08.12	Է.Այվազյան	Տարերային աղետներ	Արագ կողմնորոշվելու կարողությունները
17.12	Գ.Անտոնյան	Վարժությունների և խնդիրների լուծում այլ գրականությունից	Լրացուցիչ նյութերի հետ աշխատելու հմտությունները
21.12	Մ.Մելքոնյան	Practise speaking` սովորել խոսել	Ուղղախոսություն, բառապաշարի զարգացում

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Դասալսման օրը	Քննարկվող հարցեր	Ժողովի համառոտ բովանդակությունը	Ծանոթություն
09.09.	Ծնողկոմիտեի ձևավորում	Ծանոթություն ծնողների հետ Ծնողկոմիտեի ընտրությունների անցկացումը	
13.09	Անդրադարձ երեխաների կարգապահությանը . Էքսկուրսիայի նախապատրաստում	Քննակում մանկական ագրեսիայի պատճառները և կանխարգելումը	
25.11	Անդրադարձ դասարանի ուսումնական գործընթացին/ երեխաների պատրաստվածությունը և մասնակցությունը դասերին	Համադպրոցական <<Ոսկե աշուն>> միջոցառմանը մասնակցության քննարկում	

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

Հոդված 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը ննպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

Հոդված 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև սովյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

- 3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնանյութական բազայից.
- 4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.
- 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.
- 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.
- 7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.
- 8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:
2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝
 - դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
 - Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
 - դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,

- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատևությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դաստիարակչական գործընթացը, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դաստիարակչական տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դաստիարակչական անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դաստիարակչական պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը: